

SORU

696 Sayılı KHK ile yükseköğretim kurumlarında kadroya geçen ve ücretlerini üniversite özel bütçesinden alan işçilerin çalışmakta oldukları birimlerde döner sermaye işletmesi kapsamında mal/hizmet üretimi yapılırken fazla mesai yapılması durumunda 4857 sayılı İş Kanunu 41 inci maddesine göre yapılması gereken fazla çalışma ücreti ödemesini döner sermaye işletmesi yapabilir mi?

CEVAP

İşçi kadrosuna geçirilen personel 375 Sayılı KHK nın geçici 23 üncü maddesi gereğince çalıştırıldıkları teşkilat ve birimde **geçiş işlemi yapılmadan önceki ihale sözleşmesi kapsamındaki hizmetleri yürütmek üzere istihdam edilebilir.**

Yükseköğretim kurumlarında akademik veya idari birimlerde kadroya geçen ve **kadroya geçmeden önceki ihale sözleşmesi gereğince;** atölyelerde, tarım alanlarında, seralarda, hayvan çiftliklerinde görev alan ve özlük hakları üniversite özel bütçesinden ödenen işçilerin, çalışmakta oldukları birimlerde döner sermaye işletmesi kapsamında mal/hizmet üretimi yapılırken fazla mesaiye kalınması gerekiyor ise, 4857 sayılı İş Kanunu 41 inci maddesine göre fazla çalışma ücreti ödemesinin nasıl yapılması gerekir.

I. Mesai dışı çalışma yapılan; atölye, tarım alanı, hayvan çiftlikleri vb. yerler aynı zamanda döner sermaye işletmesinin uygulama alanı ise ve üretilen mal/hizmetin satışından elde edilen gelirler döner sermaye işletmesi hesabına yatırılıyor ise bu durumda;

- 4857 sayılı İş Kanununun 46 ıncı maddesine göre; İşyerlerinde, işçilere tatil gününden önce 63 üncü maddeye göre belirlenen iş günlerinde çalışmış olmaları koşulu ile **vedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmidört saat dinlenme (hafta tatili) verilir.** Çalışılmayan hafta tatili günü için işveren tarafından bir iş karşılığı olmaksızın o günün ücreti **üniversite özel bütçesi tarafından tam olarak ödenir.**

- 4857 sayılı İş Kanununun 41 inci maddesine göre işin niteliği veya üretimin artırılması gibi nedenlerle fazla çalışma yapılabilir. Kanunda yazılı koşullar çerçevesinde, **haftalık kırkbeş saati aşan çalışmalardır. Her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli yükseltilmesi suretiyle döner sermaye işletmesi ilgili birim bütçesinden ödenir.**

- Bu şekilde gerçekleştirilen fazla çalışma ücretleri 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58/b maddesi gereğince döner sermaye **geliri elde eden birim tarafından** ayrılan %30 payları içinden **üniversite yönetim kurulu kararı (yetki devri yapılmış ise yürütme kurulu kararı) ile** döner sermaye bütçesinden **ödenebilir.**

II. Yapılacak fazla çalışma ödemesine ilişkin olarak harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlilerinin dikkate alması gereken önemli hususlar şunlardır;

- Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği 13/d maddesine göre; Fazla çalışma ücretlerinin ödenmesinde; Saat başına ödenecek fazla çalışma ücretini gösterir **onay** ve Fazla çalışma yapan **personel ile çalışılan gün ve süreleri gösterir çizelgenin** hazırlanması,
- Birim tarafından hazırlanacak olan **haftalık ve aylık iş programına** göre 4857 sayılı iş kanunu 63 üncü maddesinde yer alan; 45 saatlik haftalık çalışma süreleri **tarafların anlaşması ile işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılmak suretiyle fazla çalışmaya gerek duyulmadan faaliyetlerin yürütülebileceği,**
- Aynı **iş programı kapsamında,** çalışan işçilerin **haftalık tatil günleri** 4857 sayılı İş Kanununun 46 ıncı maddesine göre; 63 üncü maddeye göre belirlenen iş günlerinde çalışmış olmaları koşulu ile **yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmidört saat dinlenme (hafta tatili) verilecek şekilde değişik günler belirlenmek suretiyle fazla çalışmaya gerek duyulmadan faaliyetlerin yürütülebileceği,**
- 4857 sayılı İş Kanunu 63 üncü madde hükmüne göre denkleştirme esasının uygulandığı hallerde, işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık iş süresini aşmamak koşulu ile, bazı haftalarda toplam kırkbeş saati aşıya dahi bu çalışmaların fazla çalışma sayılmayacağı,

Hususlarına dikkat etmeleri gerekmekte olup, bu hususlara dikkat etmeden yapılacak ödemeler nedeni ile **yersiz ve fazla ödemeye sebebiyet vermekten dolayı mali sorumluluk taşıyacakları unutulmamalıdır.**

